

og det kan ogsaa godt være muligt, at der navnlig i Byerne er Arbejdspladser, hvor Arbejdstiden kan være temmelig lang, det skal jeg heller ikke benægte; men jeg tror, at saadanne Spørgsmaal rettest bør afgøres ved Overenskomst mellem Arbejdsgiverne og Arbejderne. Det tror jeg vilde være den heldigste Løsning, langt heldigere, end om man slog noget saadant fast ved Lov. Nu kan det nok siges: Ja, men hvis man gaar den Vej, kunde der maaske komme Strid mellem Arbejdsgiverne og Arbejderne, og det kunde føre til uheldige Forhold. Det tror jeg slet ikke er Tilfældet, thi i de Organisationer, Arbejderne have, og navnlig i Arbejderforsikringsraadet, have Arbejderne et Mellemlid, hvorved de kunne faa en fredelig Forhandling i Gang med Arbejdsgiverne. At man derved vil kunne naa et Resultat for de Pladsers Vedkommende, hvor der er virkelig uheldige Arbejdsforhold til Stede, tvivler jeg slet ikke om. Jeg er ikke blind for, at der kan være Arbejdspladser, som kunne være meget uheldige, og hvor Arbejdet ogsaa i sig selv kan være sundhedsfarligt, men Arbejdet maa jo udføres ogsaa i saadanne Industriegrene, det er givet. Er der Trang til at faa Arbejdstiden gjort kortere, er det selvfølgelig noget, som hverken jeg eller mine Partifæller have noget imod, men jeg mener, at naar vi nu ad Lovgivningens Vej have oprettet et Arbejdsraad, hvori Arbejderne ogsaa have deres Repræsentanter — det bestaar af 3 Arbejdsgivere og 3 Arbejdere — maa dette tage sig af Sagen. Ifølge Loven af 1901 angaaende Arbejde i Fabrikker og fabriklignende Virksomheder har Arbejdsraadet ikke alle den Opgave at undersøge Fabrikkerne og sørge for, at der er gode hygiejniske Forhold, god Luft, god Renlighed o. s. v., men ogsaa at indgive Beretning og komme med Forslag om Arbejderbeskyttelse. Endnu have vi ikke hørt noget fra dette Arbejdsraad. Jeg mener derfor nu som tidligere, at der ikke er nogen Grund for os til at fremme et Lovforslag som det foreliggende.

Alfred Christensen: Det ærede Medlem for Viborg Amts 4de Valgkreds (Rasmus Hansen) mente, at det, at nærværende Lovforslag havde været saa mange Gange i Tinget uden at have sat sin Frugt ved at blive til Lov, var et Tegn paa, at Tinget ikke havde Interesse for disse Ting og ikke agtede at gøre noget derved. Jeg vilde dog nødig forstaa dette som gældende for Tid og Evighed. Jeg tror, at

Grunden er en noget anden, nemlig at vi i adskillige Aar have været inde i en Reformæra, der jo nærmest kunde karakteriseres som den Reedtz-Thottske moderate Reformæra, og der var ganske sikkert Ting, der skreve sig fra den Tid, som maatte af Vejen, før dette Ting kunde gaa videre. Men den Tid er jo kommen, i alt Fald er den ikke langt borte, da dette Ting baade med Lyst og i alt Fald med Nødvendighed kommer til at give sig af med mere dybt gribende — vi kunne kalde det radikale — Reformen i social Retning. Vi have set Tegn dertil, og jeg tror, at Tiden er inde til, at vi i alt Fald kunne forhandle derom, og til, at vi kunne se, at Resultaternes Tid dog ikke er saa meget fjern.

Det ærede Medlem for Københavns 8de Valgkreds (Martin Olsen), som har fremsat dette Forslag paa egne og Medforslagsstilleres Vegne, synes jeg Tinget skylder en Tak, fordi han trods de mange Aars Modgang har holdt Liv i denne Sag, der dog i alt Fald har Krav paa Interesse som pegende hen paa et vanskeligt Spørgsmaal, hvis Løsning bliver nødvendig nu eller en Gang i Fremtiden. Jeg mener, at vi skyldte de Mænd en Tak, og naar det ærede Medlem selv havde en Følelse af, at man skyldte dem en Tak og mente, at man skulde sænke Kaarden for dem, vil jeg bemærke, at jeg ikke ejer et saadant Instrument, jeg bærer hverken Kaarde eller Sværd, men da Indenrigsministeren er til Stede, ved jeg ikke, om han vil laane mig sin, saa skal det være mig en Fornøjelse at sænke den. Nærmere kan jeg ikke komme. Om selve Forslaget i sin Almindelighed vil jeg sige, at det er et meget vidt omfattende Forslag. Og jeg skulde tage meget fejl, om det ikke netop er det, der har været noget medvirkende til, at det er gledet ud af Diskussionen og ikke har sat store Resultater i de forløbne Aar. Thi det omfatter næsten paa en Gang alt mellem Himmel og Jord. Vi have jo ingen lovbestemt Arbejdstid, og nu mene Forslagsstillerne, at vi paa en Gang skulle indføre lovbestemt Arbejdstid for Tjeneste ved Haandværk og Fabriksdrift, Land- og Vandbygningsarbejder, Jernbaneanlæg og lignende Arbejder, Handel og Transportvæsen, Kontorvirksomhed, samt for alle i Statens og Kommunens Tjeneste staaende Personer. Det er store og vide Rammer. Det kunde dog være, at det var godt at begynde i den ene Ende fremfor at ville tage det altsammen paa en Gang, og der-